

#SU-w-ak

PROGRAM WSPARCIA SAMORZĄDÓW UCZNIOWSKICH

**B R O S Z U R A
P R O M U J Ą C A**

**samorządność
w szkole**

SAMORZĄDNOŚĆ

Samorządność w ramach samorządu uczniowskiego to możliwość samodzielnego organizowania się uczniów i kształtowania zasad współpracy, występowania w obronie interesów grupowych, wspólnego podejmowania decyzji oraz działania, a także względnie autonomicznego działania w obrębie oddolnie tworzonych na drodze wyborów organów samorządowych.

To jak będzie wyglądała samorządność w Waszej szkole zależy od **WAS** oraz **WŁADZ SZKOŁY**.

Od **WAS**, bo to Wy decydujecie:

- Jak bardzo chcecie się zaangażować w życie szkoły;
- Jaki chcecie mieć wpływ na to co dzieje się w szkole;
- Jak bardzo jesteście zgrani i gotowi do tego, żeby „walczyć” o zmiany w szkole lub prowadzenie działań, na których Wam zależy;
- Kto będzie zasiadał w organach samorządu uczniowskiego, a to te osoby reprezentują Was jako społeczność uczniowską, organizują również działania na terenie szkoły i mogą wpływać na życie szkoły i bronić Waszych praw.

Od **WŁADZ SZKOŁY**, bo to od nich zależy w jakim stopniu biorą one zdanie uczniów pod uwagę, podczas podejmowania decyzji. Przedstawić to można w formie piramidy partycypacji:

SAMORZĄDNOŚĆ A FUNKCJONOWANIE SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO

Aby samorząd uczniowski był samorządny, pamiętajcie o kilku kwestiach:

1. Samorząd uczniowski to organ społeczny szkoły, który ma zapewnić uczniom możliwość wpływu na to co dzieje się w szkole i jak ona funkcjonuje;
2. Samorząd uczniowski tworzą **WSZYSCY UCZNIOWIE SZKOŁY**, ważne zatem, aby wszyscy mieli poczucie wpływu na to co się w nim dzieje i podejmowane w jego ramach decyzje. Dobrym pomysłem jest przeprowadzanie ankiet wśród uczniów, organizacja spotkań, debat, dyskusji, uruchomienie kanałów komunikacji między uczniami a ich przedstawicielami (np. skrzyneczki kontaktowej);
3. Samorząd uczniowski jest reprezentowany przez **ORGANY SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO**, wybrane w trakcie bezpośrednich, równych i tajnych wyborów (na każdym poziomie od klasowego po ogólnoszkolny). Osoby zasiadające w organach samorządowych powinny reprezentować swoich kolegów i koleżanki, realizując przy tym swój program wyborczy.
4. Ważna jest tu bliskość i widoczność członków organów samorządowych w kontakcie z innymi uczniami (szczególnie w dużych szkołach);
5. Samorząd uczniowski powinien funkcjonować na podstawie **REGULAMINU SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO**, który jest opracowany (przy pomocy i pod kierunkiem nauczycieli, szczególnie w zakresie jego zgodności ze statutem szkoły), zaakceptowany i przyjęty przez uczniów. **REGULAMIN POWINIEN BYĆ AKTUALIZOWANY** z uwzględnieniem zmian w statucie szkoły oraz aktualnej sytuacji w szkole;

6. Działalność samorządu uczniowskiego nie powinna koncentrować się jedynie na organizacji działań kulturalnych czy też charytatywnych, ważne **ABY ZASPOKAJAŁA POTRZEBY UCZNIÓW ORAZ ODPOWIADAŁA NA ICH PROBLEMY** np. w zakresie obrony praw ucznia w szkole;
7. Uprawnieniem samorządu uczniowskiego jest wybór **OPIEKUNA SAMORZĄDU UCZNIOWSKIEGO**, ważne aby była to osoba z jednej strony przychylna uczniom, otwarta na ich działania i kreatywność, a z drugiej strony chętna do podjęcia się takiego wyzwania.
8. Samorząd uczniowski powinien współpracować z opiekunem samorządu uczniowskiego, dyrektorem, radą rodziców oraz nauczycielami - to te osoby/organy są najlepszym sojusznikiem działań samorządowych;

Zastanówcie się nad tym, jak funkcjonuje Wasz samorząd uczniowski, jak chcielibyście aby działał, dlaczego nie jest tak jak tego chcecie oraz co zrobić aby Wasza wizja mogła zaistnieć. Dobrym pomysłem będzie zastosowanie metaplanu, zgodnie ze schematem poniżej:

JAK JEST?	JAK POWINNO BYĆ?

DLACZEGO NIE JEST TAK JAK POWINNO BYĆ?	CO ROBIĆ ŻEBY BYŁO TAK JAK POWINNO BYĆ?

Aby miało to sens dobrze abyście metaplan zrobili razem w ramach Organów samorządu uczniowskiego, Waszymi kolegami i koleżankami ze szkoły, osobami zaangażowanymi w organy samorządowe, czy też nauczycielami. Pomoże Wam to mieć szerszą perspektywę i zobaczyć to co dzieje się u Was w szkole z różnych punktów widzenia.

Jeżeli uznacie, że warto coś zmienić, może warto wybrać się do Dyrekcji szkoły i o tym porozmawiać, mając oczywiście garść argumentów.

DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW SAMORZĄDOWYCH W SZKOLE

Działalność organów samorządu uczniowskiego jest bardzo szeroka i głównie zależy od tego co zapisane jest w Statucie Szkoły oraz Regulaminie Samorządu.

Można jednak przyjąć, że najczęściej:

ORGANIZACJA AKCJI SAMORZĄDOWYCH

organizacja wydarzeń o charakterze sportowych, społecznych, kulturalnych, charytatywnych

integracja społeczności uczniowskiej

SZUKANIE SOJUSZNIKÓW DO DZIAŁAŃ

wśród członków społeczności uczniowskiej, sekcji istniejących w szkole

wśród nauczycieli i innych pracowników szkoły

DBANIE O PRAWA UCZNIÓW I ICH PRZESTRZEGANIE

prowadzenie kampanii informacyjnych o przysługujących prawach i obowiązkach

reprezentowanie uczniów i pomoc im w razie sytuacji spornych

TWORZENIE I WSPÓŁTWORZENIE ZASADY

tworzenie i zmienianie Regulaminu Samorządu Uczniowskiego

współtworzenie i zmiany w Statucie Szkoły

PROMOCJA DZIAŁAŃ

wykorzystanie różnych kanałów promocji: radiowęzła, mediów społecznościowych, plakatów, gazetek szkolnych

promowanie samorządu i jego działań

SZUKANIE FINANSÓW

organizacja zbiórek

szukanie wsparcia u rady rodziców oraz dotacji ze źródeł pozaszkolnych

SAMORZĄDNOŚĆ - JAK PROMOWAĆ JĄ W WASZEJ SZKOLE

Propozycje dla szkół podstawowych

Propozycja 1- Regulamin Samorządu Uczniowskiego - zmieniamy czy zostawiamy?

Cel: Zwiększenie wiedzy uczniów na temat tego czym jest Regulamin SU i co się w nim znajduje oraz przeprowadzenie debaty nad ewentualnymi zmianami tego dokumentu;

Krok 1- przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej tego, czym jest Regulamin SU, jakie zawiera zapisy (przeprowadzenie w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.);

Krok 2- przeprowadzenie debat (być może w oparciu o opisany wyżej Metaplan) w poszczególnych klasach (szczególnie 4-8) nad tym czy w Regulaminie wszystko jest jasne oraz czy coś należy w nim zmienić;

Krok 3- przeprowadzenie debaty nad kształtem Regulaminu w gronie członków organów samorządu uczniowskiego oraz przedstawicieli samorządów klasowych.

Ważne! W przypadku chęci podjęcia jakichś zmian należy pamiętać, że propozycje powinny zostać przedstawione całej społeczności uczniowskiej oraz omówione z opiekunem samorządu uczniowskiego **oraz dyrektora** (m.in. po to by upewnić się, że zmiany są zgodne ze Statutem Szkoły oraz przepisami prawa). Jeżeli będzie zgoda co do ich wprowadzenia, należy albo poddać to głosowaniu ogólnoszkolnemu (szczególnie, gdy zmian jest dużo lub Regulamin zostanie napisany niejako od nowa) albo organów samorządu uczniowskiego.

Propozycja 2 - Debata o kształcie samorządu uczniowskiego w Naszej szkole połączona z kampanią informacyjną;

Cel: Poinformowanie uczniów o tym jakie są prawa i obowiązki samorządu uczniowskiego obecnie (zgodnie ze Statutem Szkoły i Regulaminem Samorządu) oraz ustalenie nowych kierunków, czy też form działania.

Krok 1- Kampania informacyjna (przeprowadzona w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.);

Krok 2- Przeprowadzenie spotkania dyskusyjnego między organami samorządu uczniowskiego a chętnymi uczniami (w szczególności przedstawicielami samorządów klasowych, kół zainteresowań itp.). **WAŻNE** tematyka spotkania, dyskutowane obszary powinny być wcześniej znane tak, aby osoby chętne do udziału w niej mogły się przygotować;

Krok 3- Przekazanie społeczności uczniowskiej wniosków z debaty (w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.).

Propozycja 3 – Kampania informacyjna samorządu uczniowskiego „Kim jesteśmy, co robimy, jak Nas znaleźć”

Cel: Kampania informacyjna o tym kim są obecni członkowie organów samorządowych, jakie mają plany na swoją działalność oraz w jaki sposób pozostali uczniowie mogą się z nimi porozumieć.

Krok 1- Kampania informacyjna (przeprowadzona w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.);

Krok 2- Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów dotyczącej tego czego oczekują od organów samorządowych, jakich działań z jego strony by chcieli, jakie kanał komunikacji między nimi, a członkami organów samorządowych wydaje im się najsensowniejszy;

Krok 3- Organizacja dyżurów członków organów samorządowych dla uczniów.

Propozycja 4 - Warsztaty „Samorząd uczniowski to...” (skierowane do uczniów klas 1-4)

Cel: Zapoznanie uczniów, którzy jeszcze nie działają w organach samorządu uczniowskiego szkoły z ich działalnością oraz zaszczepienie ducha samorządności.

Krok 1- Przygotowanie schematu warsztatów wraz z opiekunem samorządu uczniowskiego;

Krok 2- Uzgodnienie z wychowawcami klas kiedy będą realizowane warsztaty i w jakiej formie (najlepiej na godzinie wychowawczej);

Krok 3- Przeprowadzenie warsztatów.

Propozycje dla szkół średnich

Propozycja 1- Debata o kształcie samorządu uczniowskiego w Naszej szkole w formule World Cafe

Cel: Poinformowanie uczniów o tym jakie są prawa i obowiązki samorządu uczniowskiego obecnie (zgodnie ze Statutem Szkoły i Regulaminem Samorządu) oraz ustalenie nowych kierunków, czy też form działania.

Krok 1- Kampania informacyjna (przeprowadzona w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.);

Krok 2- Przeprowadzenie spotkania dyskusyjnego między organami samorządu uczniowskiego a chętnymi uczniami (w szczególności z przedstawicielami samorządów klasowych, kół zainteresowań itp.) w formule World Cafe tzn. w podziale na stoliki dyskusyjne w zależności od obszaru zainteresowania (np. wybory do organów samorządowych, walka o prawa ucznia, działania społeczno-kulturalne samorządu, promocja samorządu) - WAŻNE tematyka spotkania, dyskutowane obszary powinny być wcześniej znane tak aby osoby chętne do udziału w niej mogły się przygotować;

Krok 3- Przekazanie społeczności uczniowskiej wniosków z debaty (w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.).

Propozycja 2 - Akcja „Samorządność to dla mnie...”

Cel: Oddanie uczniom szkoły prawa do wyrażenia tego co myślą o pojęciu „samorządność”, po to aby zobaczyć jaka jest wiedza i sposób myślenia o tym pojęciu społeczności szkolnej i być może dostosować do tego przyszłe kampanie organów samorządu uczniowskiego.

Krok 1- Organizacja konkursu dla uczniów dotyczącego tego czym jest „samorządność” jak oni rozumieją to pojęcie (może być to np. konkurs plastyczny, konkurs na najlepsze zdefiniowanie pisemne pojęcia, konkurs teatralny - w zależności od tego co najlepiej sprawdzi się w Waszej szkole);

Krok 2- Wyłonienie komisji konkursowej oraz zwycięzców (a także rozdanie nagród jeśli to możliwe);

Krok 3- Organizacja wystawy prac oraz być może debaty nad nimi i rozumieniem pojęcia „samorządność”.

Propozycja 3 – Kampania informacyjna samorządu uczniowskiego „Kim jesteśmy, co robimy, jak Nas znaleźć”

Cel: Kampania informacyjna o tym kim są obecni członkowie organów samorządowych, jakie mają plany na swoją działalność oraz w jaki sposób pozostali uczniowie mogą się z nimi porozumieć.

Krok 1- Kampania informacyjna (przeprowadzona w formie plakatów, informacji w gazetce szkolnej, audycji w radiowęźle itp.);

Krok 2- Przeprowadzenie ankiety wśród uczniów dotyczącej tego czego oczekują od organów samorządowych, jakich działań z jego strony by chcieli, jaki kanał komunikacji między nimi, a członkami organów samorządowych wydaje im się najsensowniejszy;

Krok 3- Organizacja dyżurów członków organów samorządowych dla uczniów, wprowadzenie skrzynek kontaktowych lub innej formy komunikacji.

Propozycja 4 - Kampania dotycząca wpływu uczniów na życie szkoły połączona z debatą z udziałem władz szkoły

Cel: Organizacja kampanii informacyjnej oraz sondażu w celu ustalenia, jak bardzo uczniowie szkoły chcą wpływać na jej życie oraz przedyskutowanie wyników sondażu z władzami szkoły.

Krok 1- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej tego, na ile w szkole obecnie uczniowie mają coś do powiedzenia, na co mogą wpływać oraz jak może być inaczej;

Krok 2- Przeprowadzenie sondażu wśród uczniów być może połączonego z dyskusją między ogólnoszkolnymi organami samorządu uczniowskiego a samorządami klasowymi, w celu ustalenia tego jakiego wpływu chcą uczniowie i jak widzą realizację swoich uprawnień;

Krok 3- Urządzenie debaty pomiędzy przedstawicielami organów samorządowych a władzami szkoły/ opiekunem samorządu na temat możliwych form zwiększenia/ zmniejszenia wpływu uczniów na życie szkoły. Debata powinna być zakończona poinformowaniem uczniów szkoły o jej wynikach.

#SU-w-ak

PROGRAM WSPARCIA SAMORZĄDÓW UCZNIOWSKICH

realizowany jest w ramach programu
aktywnego uczestnictwa młodzieży
w życiu miasta „Młody Kraków 2.0”
i jest finansowany ze środków
Gminy Miejskiej Kraków.

Operatorem programu jest
Fundacja Oświatowa im. ks. Stanisława Konarskiego.

Więcej informacji o Programie:

<https://oswiatowa.pijarzy.pl/program-suwak/>

